

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/illet-ve-yokluk>]

[YaratılıŐ Sırları](#)

Soru

illet ve yokluk

"Fakat verilmeyen mertebeler imkânâttır. İmkânât ise ademdir, hem nihayetsizdir. Ademler ise illet istemezler. Nihayetsize illet olamaz. Ademler neden illet istemez." cümlesini açıklar mısınız?

Cevap

İllet: "Bulunduđu yerde değişiklik yapan durum" "Hükmü gösteren veya gerekli kılan yahut hükmün kendisine bağlandığı durum, vasıf, mana, gerekçe" şeklinde anlamları vardır. İlet açık, objektif, keyfiliğe kapı aralamayacak bir vasıf olması gereği üzerinde durulmuŐtur.

Nihayetsize illet olmaz. Çünkü nihayetsizin bir haddi, hududu olmadığı için bir hüküm verilemez. Açık bir hüküm tayin edilemez. Bütün imkanların bir Őeyde birleŐmesi ise bir kısım hikmetsizliklere de sebebiyet verebilir. Adem illet istemez. Çünkü yoktur. Kendisi yok olan bir Őeyin hükmü olamaz. Onun hakkında bir hüküm verilmez. Hükmün verilmediği yerde bir sebepten bahsedilmez. İlet varlıkta, var olanda, varlığa çıkanda olur. Var olan yokluktan varlığa çıktığı için bu fiilin, bu değişikliğin bu varlığa çıkışın bir sebebi olmalıdır. Çünkü eser fiilsiz olamaz. Fiil de illetsiz (sebebsiz, hikmetsiz olamaz) olmaz.